

Rechtshistorische Courant

Inhoud Februari 2017

Woord Vooraf	3
Recent verschenen	4
Call for Papers	6
Journées internationales d'histoire du droit et des institutions (26-27 mei 2017)	6
Max Planck Summer Academy for Legal History 2017 (25 juli-4 augustus 2017)	6
Symposium 'The First Women Lawyers in Great Britain and the Empire Symposia' (29 Juni 2017).....	6
Forum Young Legal Historians – History of Law and other Humanities: Views of the Legal Culture Across the Time (30 mei – 1 juni 2016).....	7
Studiedag 'Histoire de la formation des juristes en Belgique – état et perspectives des recherches'. (12 mei 2017).....	7
Internationale conferentie 'Training, Ideas and Practices. The Law of Nations in the Long Eighteenth Century'. (Parijs, 18-19 mei 2017).....	7
Internationale conferentie 'The legal and political thought of Francisco Suárez' (24 -25 November 2017).....	8
Kalender.....	9
3-5 februari 2017 - Boekvoorstelling 'The Formation and Transmission of Western Legal Culture. 150 Books that Made the Law' (Gent, België).....	9
8-10 Februari 2017 – Deux siècles au service des sciences humaines. Contribution(s)de l'Université de Liège (1817-2017) (Luik, België).....	9
7 Maart 2017 – Causerie "A Tale of Two Cities: Rechtsiconologische vergelijking van de decoraties voor het Hof van Assisen van Antwerpen (1885-1893) en Brabant (1908-1914) door Stefan Huygebaert (Gent, België).....	10
9-10 maart 2017 - Conference 'Minorities in/at war' (Brussel, België).....	10
30 maart 2017 - ESIL Research Forum Granada: Workshop 'Neutrality in the History of International Law' (Granada, Spanje).....	11
26-27 mei 2017 – Journées internationales d'histoire du droit et des institutions (Maastricht, Nederland).....	11
5-8 Juli 2017 British Legal History Conference 2017 - Networks and Connections (Londen, Verenigd Koninkrijk)	11

Rechtshistorische Courant

8 - 22 Juli 2017 – Laws in Antiquity: Law and Legal Systems from Mesopotamia, Egypt, Rome and Byzantium (Amsterdam, Nederland)	11
Varia	12
Beurs als Postgraduate Visiting Researcher in Roman law or Legal History aan de University of Glasgow.....	12
Twee wetenschappelijke vacatures aan het Belgische Rijksarchief.....	12
Afscheid Dr. Liesbeth van Soest-Zuurdeeg.....	13
Uitreiking Robert Feenstra Prijs	13

Woord Vooraf

Geachte lezer,

In de academische wereld is erkenning en prestige van enorm groot belang. Wie zoveel mogelijk leuke dingen op zijn of haar cv kan vermelden, zal scoren bij academische overheden, fondsenverschaffers en de buitenwereld. De realiteit is echter dat al die grote namen maar kunnen functioneren dankzij vele stille werkers die niet voor het voetlicht treden. Menig hoogleraar heeft publicaties alleen maar netjes kunnen afleveren dankzij de onvermoeibare inzet van zijn of haar personeel. Dat de mensen achter de schermen onmisbare steunpilaren zijn, blijkt vooral bij tijdschriften. Elk nummer betekent een nieuw gevecht tegen deadlines, onvolledige verwijzingen, slordige manuscripten en nalatige auteurs. Ieder van ons zal zich wel vol eerbied Robert Feenstra herinneren die meer dan 50 jaar lang de rots in de branding van het Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis was. Naast hem stonden ook dr. Margreet Duynstee en dr. Liesbeth van Soest-Zuurdeeg. Meer dan één auteur mag Liesbeth op beide knieën danken omdat zij hem of haar voor flaters in Latijnse citaten of andere taalfouten, verkeerde citaten of literatuurverwijzingen behoed heeft, al zullen velen niet geweten hebben dat zij hun reddende engel was. Na meer dan vijftig jaar trouwe dienst zal zij nu jammer genoeg terugtreden. Het Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis wil dat echter niet onopgemerkt laten voorbijgaan en zal haar in de bloemetjes zetten met een workshop en viering in Leiden op 17 maart. Meer over hoe u zich daarbij kan aansluiten, kan u verder in deze Courant vinden. Alvast vanwege de redactie van de Courant: onze enorme dank aan dr. Van Soest-Zuurdeeg voor al die jaren!

De redactie

Recent verschenen

G. Swillen, De wieg van WO II Oorlogskinderen op de as Brussel-Berlijn, Brussel, VUBPress, 2016 – 594 p.

In de loop van de Tweede Wereldoorlog worden er in bezet België, het geannexeerde Oost-België en in Duitsland zelf kinderen geboren uit Belgische vrouwen en Duitse militairen. Zij zijn oorlogskinderen in strikte zin: zonder de oorlog zouden hun ouders elkaar (hoogstwaarschijnlijk) niet hebben ontmoet.

Wie waren deze ouders? Hoe ontmoetten ze elkaar? Wat voor relatie hielden zij erop na en hoe kon deze, in een bijzonder complexe sociale en ideologische context, al dan niet worden uitgebouwd? Dit werk is daarbij bijzonder aandachtig voor de juridische status en maatschappelijke gevolgen van die relaties, die uiteindelijk tot oorlogskinderen leidden. Belgisch-Duitse oorlogskinderen bevonden zich vanaf hun geboorte vaak in een erg moeilijke situatie. Zij genoten noch juridische, noch enige maatschappelijke bescherming. Dit is voor oorlogskinderen die vandaag in conflictgebieden worden geboren niet anders.

Over de auteur

GERLINDA SWILLEN (°1942) is doctor in de geschiedenis (2016). Ze publiceerde in diverse tijdschriften, is vrijwillig wetenschappelijk medewerker van de vakgroep Geschiedenis (Vrije Universiteit Brussel) en geassocieerd onderzoeker bij het ARA-CEGESOMA (Algemeen Rijksarchief - Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij). Ze is medeoprichter van BOW i.n. (Born Of War international network) en eerste woordvoerster ervan.

Gerlinda Swillen is ereleeraar Vlaams Gemeenschapsonderwijs en erevoorzitter van het Masereelfonds. Ze werkte in het verleden onder meer voor de VRT en was vanaf 1967 lid van het Aktiecomitee Gelijk Loon voor Gelijk Werk.

Ze schreef eerder al een boek over oorlogskinderen (Koekoekskind. Door de vijand verwekt [1940-1945], WPG, 2009). De boeken kunnen bij CegeSoma besteld worden via e-mail (Lut Van Daele) of telefoon (+32(0)2/556 92 11) aan de prijs van 20 € (portkosten niet inbegrepen).

M. BOST, P. DROSSENS en S. HORVAT (eds.), Bronnen en onderzoeksperspectieven in verband met het militair gerecht, Reeks Justice & Society nr. 7, publicatienr. 5682, Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2016.

Op 30 april 2015 organiseerden het Rijksarchief, de Koninklijke Militaire School, de *Université Catholique de Louvain* en het CegeSoma

	<p>in het kader van de interuniversitaire attractiepool Justice & Populations een internationale studiedag over het militair gerecht. De studiedag maakte een stand van zaken op van de beschikbare archieven en onderzoeksinstrumenten en bracht de recente onderzoeksresultaten van historici en juristen onder de aandacht die de kennis verdiepen over deze instelling, haar actoren en haar banden met de bevolking in vrede- en in oorlogstijd sinds 1830.</p> <p>De handelingen van deze studiedag zijn intussen van de persen gerold. Met behulp van de publicatie van twaalf bijdragen die op de studiedag van op 30 april 2015 aan bod kwamen, kunnen onderzoekers aan de slag met een reeks veelbelovende onderzoeksperspectieven.</p> <p>Sinds 1 januari 2004 is het militair gerecht in vredestijd afgeschaft in België. Deze hybride instelling verleende tot dan een uitzonderingsrechtspraak. Haar geschiedenis werd lang over het hoofd gezien, maar recent herleefde de interesse. Interessante archiefbestanden (19de en 20ste eeuw) van het Krijgshof, de krijgsraden en hun krijgsauditoraten werden de laatste jaren in het Rijksarchief ontsloten. Deze bronnen openen veelbelovende onderzoeksperspectieven en leveren tevens verklaringen voor een aantal hedendaagse debatten.</p>
	<p>A. Hendrick, A. Musin, X. Rousseau & N. Tousignant (red.), <i>Het Verhaal van Justitie</i>, Gent, Snoeck Uitgevers, 2017, 202 p.</p> <p>Dit boek belicht de vaak mysterieuze wereld van justitie aan de hand van een reeks trefwoorden (advocaat, internationalisering, justitieassistent, bemiddeling, normen, onpartijdigheid, recidive, re-integratie, transparantie, witte mars, etc.). Deze vertellen over de grondslagen en principes van justitie, over haar actoren, trajecten en procedures, over de handelingen – misdaden en wanbedrijven – die ze bestraft en de middelen die haar daarvoor ter beschikking staan, over de problemen en hervormingen, over de manier waarop ze zich toont aan de wereld.</p> <p>In een heldere taal, een duidelijk structuur en in een aangename layout richt dit boek zich tot allen die op zoek zijn naar antwoorden op de vele vragen die onze dagelijkse confrontatie met justitie oproept. De vele met zorg gekozen afbeeldingen zijn een vaak verrassende aanvulling op de teksten. Voorwerpen, getuigenissen, foto's, tekeningen en plattegronden illustreren de band tussen justitie en samenleving.</p>

Call for Papers

Journées internationales d'histoire du droit et des institutions (26-27 mei 2017)

Op 26 en 27 mei 2017 organiseert de *Société d'histoire du droit et des institutions des pays flamands, picards et wallons* een conferentie rond het thema: *Règle de droit et révoltes*.

Het onderwerp behandelt rechtsregels en revoluties doorheen de geschiedenis in hun brede betekenis, waaronder de impact van revoltes op het recht. U kan **vóór 25 maart 2017** een papervoorstel, opgesteld in het Frans, Nederlands of Engels insturen bij de organisatie: vonbone21@gmail.com en j.m.milo@uu.nl

De conferentie zal doorgaan in de archiefinstelling "Regionaal historisch centrum Limburg", Sint-Pieterstraat 7, Maastricht. Lunch en diner is voorzien. Het programma wordt later bekend gemaakt.

Max Planck Summer Academy for Legal History 2017 (25 juli-4 augustus 2017)

Naar goede jaarlijkse gewoonte organiseert het Frankfurtse Max Planck Instituut voor Europese Rechtsgeschiedenis een Summer Academy. Dit jaar draait deze rond het thema "Conflict regulation" en gaat het door van 25 juli 2017 tot en met 4 augustus 2017.

De bedoeling van de Summer Academy is jonge onderzoekers te introduceren binnen de methodes en principes van het rechtshistorisch métier. In een eerste deel is er een inleiding tot het bestuderen van de bronnen, methodologische aspecten, theoretische modellen en controversiële debatten. In een tweede deel bespreken de onderzoekers hun werk aan de hand van een specifiek onderzoeksonderwerp.

U kan alles nalezen op de website van het [MPI](#) en indien u wenst deel te nemen, dan stuurt u **vóór 31 maart 2017** een CV, een samenvatting van uw onderzoeksproject en een motivatiebrief in het Engels. U kan alles opsturen naar dr. Stefanie Rüter (summeracademy@rg.mpg.de).

Symposium 'The First Women Lawyers in Great Britain and the Empire Symposia' (29 Juni 2017)

De *Sex Disqualification Act* van 1919 betekende de intrede van vrouwen in juridische beroepen. Wat weten we eigenlijk over de weg daarnaartoe, wat is daarvan bijgehouden en waar? De 'First Women Lawyers in Great Britain and the Empire' Symposia beogen academici en onderzoekers in dit gebied samen te brengen en een forum te bieden voor de studie van de eerste vrouwelijke juristen.

Inzendingen hierover zijn welkom, alsook zaken die het gebeuren in Engeland en Wales in een internationale context plaatsen. Bijzondere aandacht gaat naar papers over drie individuele advocaten; Lillian Maud Dawes, Naomi Constance Wallace en Elsie May Wheeler alsook naar papers over de eerste kolonne vrouwelijke juristen, advocaten,...

Plaats van het gebeuren: The Waldegrave Drawing Room, St. Mary's University, Twickenham, Waldegrave Road, Strawberry Hill, TW1 4SX.

Geïnteresseerden kunnen een abstract (maximum 300 woorden) vergezeld van een korte biografie doorsturen **vóór 7 april 2017** aan Dr. Judith Bourne (Judith.bourne@stmarys.ac.uk)

Forum Young Legal Historians – History of Law and other Humanities: Views of the Legal Culture Across the Time (30 mei – 1 juni 2016)

Voor de 23ste keer gaat het Forum for Young Legal Historians door. Deze keer is de Federico II Universiteit in Napels de gastheer voor de jaarlijkse hoogmis van de Europese jonge rechtshistorici. Het centrale thema is *History of the Law and Other Humanities: views of the Legal Culture across the Time*. De conferentie gaat dieper in op de discipline "Law and Humanities".

Doorheen de tijd heeft recht niet alleen orde gebracht binnen de samenleving, maar ook verschillende maatschappelijke domeinen zoals kunst – zie bijvoorbeeld de kalender – en literatuur beïnvloed. Doorheen de eeuwen kunnen juridische dimensies worden gevonden in allerhande culturele expressies zoals geschreven teksten, afbeeldingen, gebouwen, muziekwerken en films. Daarenboven kan recht gelezen worden als een narratief van de werkelijkheid, want het recht is immers een afspiegeling van een bepaalde maatschappij.

Het doel van de conferentie is om op zoek te gaan naar nieuwe perspectieven en methodes binnen het rechtshistoriografisch métier.

De call for papers is online en u kan een abstract met een korte biografie insturen via forum2017@aylh.org en dat **vóór 15 maart 2017**. Meer praktische informatie kan u ook op de website <http://www.aylh.org> terugvinden.

Studiedag 'Histoire de la formation des juristes en Belgique – état et perspectives des recherches'. (12 mei 2017)

Op vrijdag 12 mei 2017 organiseert de *Société d'histoire des facultés de droit* (Universiteit Paris 2 Panthéon-Assas) in samenwerking met de *Centre d'histoire du droit et d'anthropologie juridique* (ULB) zijn eerste studiedag over de geschiedenis van de rechtenopleiding in België doorheen de 19de en 21ste eeuw.

Het doel van de studiedag is om een stand van het bestaande onderzoek op te maken. De deelnemers kunnen hun huidige onderzoek, methode of onderzoeksperspectieven presenteren.

De studiedag zal plaatsvinden aan de ULB – Campus du Solbosch (Brussel) en u kan **vóór 15 maart 2017** een papervoorstel indienen, samen met een cv opgesteld in het Frans of Engels. U stuurt de documenten in naar de organisatie via jerome.de.brouwer@ulb.ac.be.

Internationale conferentie 'Training, Ideas and Practices. The Law of Nations in the Long Eighteenth Century'. (Parijs, 18-19 mei 2017)

Deze conferentie onderzoekt de wortels van het internationaal recht en de verschillende concepten gerelateerd aan het volkerenrecht in 18de-eeuwse Europese diplomatieke bronnen. Op

welke manier maakte de diplomatieke wereld gebruik van het internationale recht en welke zijn de sociale en culturele aspecten waarbinnen dit zich afspeelde?

De relatie tussen diplomatie en volkerenrecht is op zijn minst ambigu te noemen. Enerzijds lijkt het volkerenrecht een product van filosofische concepten en diplomatieke praktijken. Anderzijds vereist het diplomatieke spel meer dan juridische principes. Een diepgaande analyse van de diplomatieke praktijk toont impliciete regels en juridische argumenten zijn slecht een bepaald aspect binnen deze microkosmos waarin geopolitieke belangen een grote rol spelen.

Deze conferentie gaat op zoek naar de wisselwerking tussen de theorieën van het volkerenrecht en de diplomatieke praktijk en roept daarvoor jonge rechtshistorici en historici van de politieke geschiedenis binnen Europa op om drie verschillende aspecten te bekijken: de opleiding van diplomaten; de circulatie van ideeën en diplomatieke netwerken en de verandering in het diplomatieke veld.

Geïnteresseerde jonge onderzoekers (doctoraatsstudenten of max. 6 jaar het doctoraat behaald) kunnen hun onderzoek voorstellen. Een papervoorstel, in het Engels, Frans of Duits van max. 400 woorden en een korte biografie (5-10 regels) moeten **vóór 15 februari 2017** aan de organisatie worden toegestuurd via diplomacyconference2017@gmail.com. Twee weken later krijgt de kandidaat bericht of hij/zij geselecteerd werd. Een gepeerreviewde publicatie is voorzien. De conferentie werd met de steun van CIERA mogelijk gemaakt en gaat door in Parijs op 18 mei in de namiddag en 19 mei in de voormiddag. [Meer informatie](#).

Internationale conferentie ‘The legal and political thought of Francisco Suárez’ (24 -25 November 2017)

Het Leuvense Onderzoekseenheid Romeins Recht en Rechtsgeschiedenis organiseert op 24 en 25 november 2017 te Brugge de internationale conferentie *The Legal and Political Thought of Francisco Suárez*. De drijvende krachten zijn prof. dr. Randall Lesaffer en dr. Dominique Bauer.

Francisco Suárez (1548-1617) is prominent lid van het intellectuele landschap van de late 16de en vroege 17de eeuw. In de 20ste eeuw kreeg zijn werk hernieuwde interesse en werd duidelijk dat hij binnen het juridisch denken een originele en bij wijlen revolutionaire positie innam.

Deze conferentie wenst onderzoekers van verschillende disciplines en achtergronden samen te brengen die inzoomen op de verschillende aspecten binnen Suárez juridisch en politiek denken en de invloed er van op hedendaags recht.

De conferentie gaat door in het Hof Bladelin in hartje Brugge. Indien u een bijdrage wil aanleveren dan doet u dat door een titel en een abstract van min. 250 en max. 500 woorden in te dienen vóór 1 juli 2017. Er is een publicatie gepland voor de geselecteerde papers binnen de *Legal History Library, Studies in the History of International Law* (Brill). Die bijdragen bevatten tussen de 8000 en 12000 woorden. Het indienen daarvan staat gedateerd op 1 september 2018. De organisatie komt tussen voor twee overnachtingen en de reiskosten.

Contact: Dominique.bauer@kuleuven.be

Colloquium ter nagedachtenis van het overlijden van Pierre-Samuel Dupont de Nemours (14-15 december 2017)

In de *Salle des Conseils* aan de Parijse *Université Paris II Panthéon-Assas* gaat een colloquium door ter nagedachtenis van het overlijden van Pierre-Samuel Dupont de Nemours (1739-1817) tweehonderd jaar terug. Zowel voor als na de Franse Revolutie stond hij op de voorgrond als een van de fysiocratische economische denkers die bijdroegen aan het liberale denken. Het is vooral zijn economische visie die onderzocht werd, hoewel de man enorm veelzijdig was (journalist, raadgever van de vorst, ministers en presidenten, diplomaat enz.) en er ook politieke ideeën op nahield en zich ook politiek engageerde.

Bijdragen behandelen bij voorkeur de periode na het overlijden van François Quesnay in 1774 en de opkomst van de "fysiocratische sekte". Anderzijds zijn ook bijdragen over het politieke, constitutionele, administratieve en diplomatieke denken van Dupont de Nemours welgekomen. Een vergelijkende en interdisciplinaire benadering strekt tot de aanbeveling.

Vóór 30 maart 2017 kan u een papervoorstel indienen van max. 2500 tekens met een cv via de website <https://dupont2017.sciencesconf.org> of via e-mail bij de organisatoren: anthony.merguy@uparis2.fr en askornicki@u-paris10.fr.

Kalender

3-5 februari 2017 - Boekvoorstelling 'The Formation and Transmission of Western Legal Culture. 150 Books that Made the Law' (Gent, België)

Tijdens het weekend van 3 tot 5 februari aanstaande wordt het boek *The Formation and Transmission of Western Legal Culture. 150 Books that Made the Law in the Age of Printing* aan het grote publiek voorgesteld (deel 7 in de Springer-reeks *Studies in the History of Law and Justice*, meer info [hier](#)). De vijf editors (Serge Dauchy, Heikki Pihlajamäki, Georges Martyn, Anthony Musson en Alain Wijffels) komen samen in Gent en Brugge voor volgend programma, waarvoor alle 119 auteurs van het boek en alle andere geïnteresseerden van harte uitgenodigd zijn:

- Vrijdag 3 februari om 17u00 (Instituut voor Rechtsgeschiedenis-Faculteit Rechtsgeleerdheid-Universiteitstraat 4-Gent): *Causerie* door prof. Anthony Musson (University of Exeter) over de rol van doctrine in de laat-middeleeuwse *common law*;
- Zaterdag 4 februari om 14u30 (Groeningemuseum Brugge): geleid bezoek (in het Engels) aan de tentoonstelling *De Kunst van het Recht. Drie eeuwen gerechtigheid in beeld*.

Wil je aan een van deze activiteiten of beide deelnemen, stuur dan een mailtje naar: Georges.Martyn@ugent.be.

8-10 Februari 2017 - Deux siècles au service des sciences humaines. Contribution(s) de l'Université de Liège (1817-2017) (Luik, België)

Naar aanleiding van het tweehonderdjarig bestaan van de Luikse universiteit, organiseren jonge onderzoekers een conferentie van 8 tot en met 10 februari 2017. Het zijn vooral medewerkers uit

de faculteit Letteren die zich opwerpen als voortrekker van dit initiatief, al laten zij zich ook bijstaan door experts uit andere faculteiten.

De conferentie staat in het teken van belangrijkste denkpatronen die doorheen de twee eeuwen geschiedenis aan de Luikse universiteit werden ontwikkeld binnen verschillende disciplines.

Het [programma](#) is bekend. De conferentie gaat door in de Salle des Professeurs, Place du XX Août, 7, 4000 Luik. Indien u praktische vragen heeft, dan staat het u vrij om de organisator, dr. Vincent Genin, te contacteren op v.genin@ulg.ac.be.

7 Maart 2017 - Causerie "A Tale of Two Cities: Rechtsiconologische vergelijking van de decoraties voor het Hof van Assisen van Antwerpen (1885-1893) en Brabant (1908-1914) door Stefan Huygebaert (Gent, België)

Op **dinsdag 7 maart 2017 om 16u00** geeft Stefan Huygebaert in de vergaderzaal van het Instituut voor Rechtsgeschiedenis een rechtshistorische causerie met als titel "A Tale of Two Cities: rechtsiconologische vergelijking van de decoraties voor het hof van assisen van Antwerpen (1885-1893) en Brabant (1908-1914). Hoewel beide steden slechts vijftig kilometer van elkaar verwijderd liggen, kan het verschil tussen de monumentale schilderingen in de hoven van assisen van Antwerpen en Brabant omzeggens niet groter zijn. Dit verschil gaat zowel op voor de artistieke middelen en hun specifieke symbiose van kunst en recht, als voor de gekozen iconografie. De Antwerpse casus speelt zich zo'n tien jaar na de inauguratie van het Antwerpse justitiepaleis af. Eind 1885 neemt rechtbankvoorzitter Théophile Smekens het initiatief om schilders Pieter Van der Ouderaa, Karel Ooms en de gebroeders Juliaan en Albrecht De Vriendt de muren van Antwerpse assisenhof te laten decoreren, bijgestaan door stadsarchivaris Pieter Génard. Twintig jaar later krijgt Jean Delville, na herhaaldelijke oproepen uit de hoek van Edmond Picard, als idealistisch kunstenaar de opdracht voor de decoratie van het hof van assisen van Brabant, een ruimte in het hart van Brusselse Justitiepaleis die in 1944 volledig verloren ging. Op basis van archiefonderzoek, 3D-reconstructies en iconologische analyse tracht deze lezing beide decoratieprogramma's comparatief te kaderen binnen de laatnegentiende-eeuwse evoluties van het strafrecht en de Belgische kunst. Aanmelden kan via Stefan.Huygebaert@UGent.be.

9-10 maart 2017 - Conference 'Minorities in/at war' (Brussel, België)

Op donderdag 9 en vrijdag 10 maart organiseren het Joods Museum en het CEGESOMA in de Koninklijke Bibliotheek te Brussel het internationaal colloquium *Minorities in/at war*. Deze bijeenkomst bekijkt het geweld gepleegd tegen minderheden enerzijds, en hun wettelijke bescherming gedurende de periode 1912 en 1923 anderzijds.

Op het colloquium nemen historici van overal ter wereld het woord en is er gelegenheid om hun uiteenzettingen te bediscussiëren. Er wordt vooral gezocht naar de echo's van dit thema vandaag de dag.

Het [programma](#) staat ondertussen online. Wenst u praktische informatie en/of heeft u interesse om dit gratis colloquium bij te wonen, dan laat u dat weten aan georgia@mjb-jmb.org.

30 maart 2017 - ESIL Research Forum Granada: Workshop 'Neutrality in the History of International Law' (Granada, Spanje)

De werkgroep *History of International Law* binnen de *European Society of International Law* organiseert op 30 en 31 maart 2017 de workshop *The Neutrality of International Law: Myth or Reality?* in het Hospital Real in het Spaanse Granada.

Het [programma](#) is rijkelijk gevuld met rechtshistorici en experts in het hedendaagse internationale recht. U kan zich [registreren](#) en praktische informatie via de [website](#) vinden.

26-27 mei 2017 - Journées internationales d'histoire du droit et des institutions (Maastricht, Nederland)

Op 26 en 27 mei 2017 vindt het jaarlijks colloquium van de *Société d'histoire du droit et des institutions des pays flamands, picards et wallons* in Maastricht plaats, met als thema "De rechtsregel ten tijde van opstanden/Règle de droit et révoltes". Het thema gaat dieper in op de rule of law binnen revolutionaire periodes doorheen de geschiedenis.

De bijeenkomst gaat door in het Regionaal Historisch Centrum Limburg, dat ook mede-organisator is. De twee conferentiedagen starten om 10u.

5-8 Juli 2017 British Legal History Conference 2017 - Networks and Connections (Londen, Verenigd Koninkrijk)

Van 5 tot 8 juli 2017 gaat de *British Legal History Conference* door aan de Londense University College (UCL). Het programma en andere praktische zaken kan u vinden op de website: <http://www.laws.ucl.ac.uk/event/british-legal-history-conference/>. Een diner is voorzien op 7 juli in de Jeremy Bentham Room van de UCL. U kan registreren voor dit event op de voormelde website.

8 - 22 Juli 2017 - Laws in Antiquity: Law and Legal Systems from Mesopotamia, Egypt, Rome and Byzantium (Amsterdam, Nederland)

Hedendaagse wetten en rechtssystemen hebben diepe historische wortels. Al in het derde millennium voor onze tijdsrekening maakten de Mesopotamiërs wetgeving en gebruikten ze juridische mechanismen. Aan de hand van juridische handboeken en andere bronnen kan het recht binnen het oude Egypte worden gereconstrueerd terwijl de grondvesten voor ons rechtssysteem traditioneel in het Romeins Recht worden gelegd.

Deze Summer Course wordt gegeven door experts van het recht dat tijdens de oudheid in verschillende beschavingen gold. Naast een theoretische en historische benadering van het algemene rechtssysteem, wordt ook de nadruk gelegd op bepaalde thema's zoals contractenrecht, familierecht en eigendomsrecht.

Deze workshop is bedoeld voor studenten binnen de Humanities, Social Sciences, Law and History maar studenten vanuit andere disciplines zijn ook welkom. Een specifieke voorkennis is niet vereist.

Het niveau van de cursus is Advanced Bachelor/Master/PhD. Lessen worden gegeven door o.m. Prof. Jan Hallebeek, Dr. Hylkje de Jong, Dr. Koen Donker van Heel, Dr. Ilan Peled. Er zijn 46 contact uren (3ECTS) en het inschrijvingsgeld bedraagt €1000 waarvoor u naast de lessen ook bezoeken aan verschillende musea krijgt.

Meer informatie: <http://bachelors.vu.amsterdam/en/summer-school>

Varia

Beurs als Postgraduate Visiting Researcher in Roman law or Legal History aan de University of Glasgow

De faculteit rechtsgeleerdheid van de University of Glasgow nodigt doctoraatsstudenten binnen het Romeins Recht/Rechtsgeschiedenis uit om te postuleren voor de Alan Rodger Postgraduate Visiting Researcher beurs. Deze beurs werd opgericht ter nagedachtenis van Lord Rodger of Earlsferry (1944-2011) die raadsheer was bij het Supreme Court. Kandidaten kunnen tot en met 10 februari 2017 een aanvraag indienen en kans maken op een verblijf in Glasgow en een prijs van £2000. Meer details zijn terug te vinden op de [website](#).

Twee wetenschappelijke vacatures aan het Belgische Rijksarchief

Het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën, dat vandaag ook het CEGESOMA omvat, is op zoek naar twee wetenschappers voor twee projecten. Het eerste project kreeg de titel "Militair gerecht" en het hoofddoel is het organiseren en begeleiden van de overdracht van de archieven van het militair gerecht (vonnisboeken, notitieregisters, registers van strafuitvoering, fichesystemen en de zgn. 'administratieve en documentatiedossiers') uit de periode 1944-2003 vanuit het Justitiepaleis in Brussel naar het Algemeen Rijksarchief 2 in samenwerking met een tweede projectmedewerker.

Het tweede project is "Een sociale geschiedenis van bezet Brussel (1914-1918)" en gaat over de vluchtelingenproblematiek, gezondheid en geneeskundige verzorging tijdens de Eerste Wereldoorlog.

U kan de volledige [projectomschrijvingen](#) bekijken op de website van het Rijksarchief. Indien u interesse heeft om te postuleren, stuurt u uw curriculum vitae (met vermelding van de behaalde graden) en de motivatiebrief **vóór 15 februari 2017 per e-mail (pers@arch.be)** aan het Algemeen Rijksarchief (met de vermelding : kandidatuur (1) project "militair gerecht" EN/OF (2) project "sociale geschiedenis – Brussel"). Het dossier met de kandidatuur moet worden ingediend in het Nederlands.

De kandidaten die worden weerhouden op basis van hun brief en CV zullen worden uitgenodigd voor een schriftelijke vertaalproef gevolgd door een interview van ca. 20 minuten door de jury **op 1 maart 2017**.

Het interview zal onder andere gaan over de inhoud van het CV, verschillende aspecten van het project en de persoonlijke motivatie van de kandidaat.

Afscheid Dr. Liesbeth van Soest-Zuurdeeg

Meer dan vijftig jaren heeft Dr. Liesbeth van Soest-Zuurdeeg als medewerkster van het Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis de ingezonden bijdragen doorgenomen en in het vereiste typografische formaat gebracht. Officieel was dat haar taak. In werkelijkheid nam zij de teksten nog eens door en voorzag ze van haar commentaren. Vaak bleek dat nodig: Liesbeth beschikt over een zesde zintuig om fouten die de Redactie ontgingen op te sporen. Het Tijdschrift heeft enorm van haar nauwkeurigheid, belesenheid en wetenschappelijke kennis geprofiteerd. Om gezondheidsredenen ziet Liesbeth zich genoodzaakt officieel terug te treden als medewerkster. De redactie van het Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis wil haar bij deze gelegenheid op 17 maart 2017 bedanken voor alles wat ze heeft gedaan. Vanaf 15:00 uur is er een ontvangst in zaal 111 van het Gravensteen. Daarna zullen tussen 15:30 en 17:00 uur Marguerite Duynstee, Kees Bezemer en Hans van de Wouw spreken over aspecten van de paleografie en het middeleeuwse recht, een thema waarover Liesbeth jaren aan de universiteit een werkcollege heeft gegeven en dat haar na aan het hart ligt. Om 17:00 uur zal een lid van de redactie Liesbeth toespreken, waarna op de aansluitende receptie gelegenheid is met Liesbeth te spreken.

Belangstellenden zijn welkom maar worden in verband met de catering en de beperkte capaciteit van de zaal verzocht zich van te voren op te geven bij de Redactiesecretaris via het e-mailadres: m.c.i.m.duynstee@law.leidenuniv.nl

Uitreiking Robert Feenstra Prijs

Op 17 maart 2017 zal in zaal 111 van het Gravensteen (ingang Pieterskerkhof, Leiden) om 11:00 uur de Robert Feenstra Prijs voor het beste artikel in het *Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis* in de jaren 2014–2016 uitgereikt worden aan mevrouw Inge Van Hulle (Tilburg University).

De Dagelijkse Redactie van het Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis nodigt u graag uit deze gelegenheid, waarop de Prijs voor de eerste keer zal worden uitgereikt, bij te wonen.

Belangstellenden zijn welkom maar worden omwille van de catering en de beperkte capaciteit van de zaal verzocht zich tot uiterlijk 10 maart aan te melden bij de redactiesecretaris via het e-mailadres: m.c.i.m.duynstee@law.leidenuniv.nl.

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be. Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar [de redactie](mailto:de.redactie). Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: courant@ugent.be